



# LA ESQUELLA

## DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.  
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

**2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA**

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20  
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.  
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

### UN ALTRE CÓLERA.

Decididament lo Còlera no vé; lo Còlera no tè prop pit per arribar fins a B rcelona. A Fransa se 'l espolsan, y en lloch de adelantar de Llevant a Ponent com de costum, retrocedeix y se 'n torna cap a la seva terra, cap al Orient, passant per Italia.

Y no obstant, segons com se considera, a Barcelona bém tingut y continuem tenint lo Còlera.

Are no s' alarmin: ja 'ls ho explicaré.

Lo Còlera que tenim a Barcelona ataca las vias digestivas e intestinals com l' altre Còlera y si bém no mata de repent, fa morir de mica en mica.

Si 'l Brusi se 'n adonès diria: «Pueden tranquilizarse las familias acomodadas, afortunadamente el Còlera actual se ceba tan sólo en las clases menesterosas.»

Si volen més explicacions, no tinch cap inconvenient en darlas.

L' actual Còlera tè 'ls seus focos principals en las Plassas-mercats La Boqueria. 'l Born, santa Catarina, Sant Antoni, la Barceloneta y Hostafranchs son os focos de aquesta epidemia. Alguna que altra botiga en la qual s' hi venen comestibles fa també 'l seu paper, contribuint al malestar de la Ciutat.

Hi ha que tenir en compte que per combatre aquest Còlera no hi valen metjes ni apotecaris, desinfectants ni medicinas.

Aixis com l' Assià'tich s' introduheix per la boca, aquest s' introduheix per las butxacas. Comensa per declarar-se una gran diarrea en los porta-monedas: los quartos se 'n van com si 'ls purguessen; las pessetas se disolen; las pocas dobles de cinch duros que podrian trobars'hi 's fonen; los bitllets de banch s' escorran, y en un santiamen queda 'l porta-monedas sense tripa ni moca.

Los atachs al porta-monedas son terribles. Pèl regular se relacionan ab tot l' organisme humá. Ab una alimentació insuficient lo ventrell se debilita, la sanch s' aygualéix, las forsas decauhen, los budells roncan... y la boca badalla.

Desconfieu dels badalls de un poble: que ó bém indi can droperia —y 'l poble barceloni de drogo no n' es— ó bém signifegan gana ó bém traduheixen un periodo dolorós de agonía.

De manera que 'l Còlera que tenim a Barcelona, pot produhir numerosas victimas.

Las senyoras que portan la casa; las mares de familia encarregadas de distribuir ab molta previsió 'l producte de la senmanada están atorradas.

Los queviures s' encareixen de dia en dia y cada vegada son més dolents. La vida vá fentse impossible. Las raccions han d' escursarse forsosament, y aviat

per menjar ab una mica d' ilusió, al asséure'ns a tau'a haurém de posarnos ulleras ab vidres de multiplica, perque la racció sembli més grossa.

Ja casi no s' entén com l' home que treballa y sua pot refer las sevas forsas ab lo jornal que guanya.

Al préu a que tot esta, la vida de una familia obrera es un problema.

Y si la solució no s' obté de moment, ja 's presentará més ó menos tart, quan surti una generació raqui ica y sense sanch, debil y apocada, apoderada d' escrófulas é incapas de cumplir la seva missió sobre la terra

«Ah! 'L problema es de gran trascendencia. Lo Còlera morbo asià'tich mata de moment; pero desapareix y la fecunditat del home y de la dona 's cuidan d' omplir los vuits que deixa l' epidemia. Pero 'l Còlera de la carestia que aniquila a las familias lentament, trasmets los seus efectes perniciosos a las generacions futuras. Un poble viril, pero mal alimentat, pot tornarse, a la curta ó a la llarga, un poble de imbecils.»

Fins aqui no faig més que indicar lo mal, com lo Dr. Koch, sense ficarme ab lo remey que hauria d' emplearse

Aquest depén de las causas que 'l produheixen, que per forsa han de ser moltas y variadas.

¿Contribueix a la carestia lo cars que son los transports? Més cars y sobre tot més difícils eran avants y tot anava més barato. ¿Determina la carestia l' excessiva tributació de consums? Podria ser ¿Se déu en gran part al afany de ganancia dels acaparadors y a una conxorxa dels venedors tocats de l' epidemia de l' ambició? Sens dubte.

Los que hajan vist a tristos carnicers fentse casas al Ensanche y a marmanyeras que al demati s' están a la parada ab los brassos arremangats y al vesore concorren als teatros plenas de joyas y vestidas de fail, tal vegada atribuheixin la carestia a l' última causa d' entre las que deixém indicadas.

De totas maneras lo mal existeix y es menester combatre'l y ferlo desapareixe.

Y ja en aquest punt haig de confessar que m' admira la flema de la administració municipal, la qual hauria de crear una comissió composta de personas celosas é intelijents per estudiar l' assumpto é indicar los remeys més apropiats.

Los préus que avuy regeixen a Barcelona han deixat endarrera a moltas altras capitals més populosas y de pitjors condicions naturals per abastirse de queviures. Un estudi comparatiu dels préus que regeixen en altres mercats y en los punts de producció; un exámen dels medis de transport y per últim un sistema per evitar los acaparaments tornarian a Barcelona la facultat de poder menjar.

Ansia, ansia, Srs. del Ajuntament: calculin que aixó no pot anar.

Tant es aixis que l' altre dia vaig veure en lo *Circo Ecuestre* a D. Ignaci Fontrodona, amic y correlligioniari de vostés, y, no sé si será aprensió; pero fins me vá semblar que s' havia enmagrit.

P. DEL O.

### DON ALFONSO.

¡Ey! Ara no pensin mal: hi dit don Alfonso com podria dir don Crispin.

Don Alfonso es un subjecte de bellissimas circunstancias: ilustrat, decent, amable... hasta es rich: l' únich defecte que tè, es ser sumament poruch.

Párlinli d' estar malalt y tremolará; párlinli de tornarse pobre y llensara una mar de llágrimas; pero párlinli de morir y lo menos que farà será desmayarse.

Calculin, pues, quin efecte l' hi deurian causar las primeras noticias que sobre 'l cólera van arribar a Barcelona. Encara 'm sembla que 'l veig: era a primers de Julio! Me 'l trobo al pla de la Boqueria ab la cara groga y bellugantse extraordinariament com si tingués argent viu al cos. Al veure 'l d' aquell modo, 'l deturo.

—Don Alfonso!

—Dispensi, 'm respón, tornant a caminar: vaig depressa, no 'm puch entretenir.

—Pero escolti, —crido agafantlo pèls faldons; —¿qué tè? ¿qué l' hi passa?

—Res, res... me 'n vaig a fora, tenim lo cólera ¿sab? no es prudent quedarse a Barcelona.

—Y ahont se 'n vá, si 's pot sapiguer?

—No ho sé; a qualsevol puesto... al infern. Y tot dihent aixó, péga estrabada, s' escapa de las mèvas mans y 's planta a corre Rambla avall.

Figürinse ab quina sorpresa, per la mèva part, deuria trobarlo ahir, passejantse tranquilament pèl passeig de Colon.

—Don Alfonso! ¿Vosté per aquí? Y donchs ¿que no vá marxar?

—Si senyor; lo qu' es que ja hi tornat.

—¿Com? ¿que ja no tè por del cólera? ¡Miri que ara está més aprop que may!

—¡Que sigui allí hont vulgui! *Un clavo saca otro clavo.*

—¿Qué vol dir?

—Que la pòr que hi passat m' ha fet perdre la pòr que tenia.

—¡Hola! Ja comprench que aquí hi ha intringulis, ¡Explicuis, home, explicuis!

—¡Prou! Ara ho sabrá en quatre esgarrapadas: es tot una historia.

Y assentantnos en una rima de fustas que hi ha per allí a la vora, don Alfonso vá comensarme a explicar las sevas tragedias.



—Al deixar-lo a vosté aquell mitj dia, vaig anar efectivament cap a la estació Arribo allí, prenc un billet per Arenys de Mar y espero l' hora. Sona la campana, marxa 'l tren, passem variats estacions y baixo... Y, gahont diria vosté que 'm trobo?

—¿A Canet?

—No senyor: a Martorell. Ab l' aglomeració de gent m' havia confós y, no sé com, vaig equivocarme de tren. ¡Bueno! vaig dirme: de tots modos ja soch a salvo. Ara procurem instalarnos. Comenso a corre fondas, posadas, tabernas... pero ¡cál, tot estava ple! Entro en una casa particular y demano si pagant voldran pendrem a dispena. —¿D' hont vé? 'm preguntan.—De Barcelona.—¿De Barcelona?—En un santiamen veig l' home agafant una forca, la dona un parpal y las criaturas escombras y en columna cerrada m' embesteixen plegats, posantme en precipiada fuga.

Libre de las sévas úrpias, me presento en un' altra casa.—¡Ave Maria!—¡Sin pecado concebida!—¿Que tindrian inconvenient en deixarme una habitació pera reposar... tres ó quatre mesos? L' amo de la casa 'm va mirar tot assombrat.—¿D' hont vé vosté?—De Sant Sadurni...—¡Ah! 'm pensava un' altra cosa. Bueno; no hi ha cap dificultat: no més l' hi haig d' advertir, que tot ho tinc ple de forasters y que s' haurá de contentar ab lo que trobi.—¡Oh! Jo a tot arreu es aré bè.—

¡Vaig bèn equivocarme! Estava molt malament. Ván donarme un quarto de mala mort, pitjor que un estable. La finestra ajustava tant bè, que ho y tancada las ratas-pinyadas entravan y sortian llibrement per las esletxas: no l' hi diré més sino que una nit que vá ploure, vaig tenir qu' estarme set horas al lit ab lo paraygua obert. Al cap d' uns quants dias no vaig pogué aguantar més. Pregunto quant dech y 'm presentan un compte com si hagués estat en un palacio.

Busco un' altra dispena y allí 'm fan dormir sobre la palla, en companyia de dos gossos, un dels quals l' endema vá tornarse rabiós. Torno a cambiar de domicili y casi bè 'm matan de gana, fentme pagar un ull de la cara per cada ull de col.

En tot això, vaig reparar, que m' anava enmagrint y un dia sense més ni més, caych ma alt.—¡Malalt! van dirse 'ls de la casa: ¡aquest home té l' cólera!—Y sense més compliments, me deixan sol com una bestia.

¿Que faig? vaig pensar, al veurem en tant trista situació, abandonat de tothom. ¿Que faig? Res; sorti lo que sorti: cólera per cólera, m' estimo més passar-lo a casa meua.

Y l' endema mateix torno a agafá 'l tren, me 'n vinch a Barcelona... y aquí 'm té.

—Y ara ¿com pensa manegarse las? vaig dir a don Alfonso quan va haver acabat la narració del seu viatge.

—No abandonant la ciutat... fins que me 'n treguin ab lo cotxe dels morts.

Las conseqüencias d' aquesta historia, lo lector podrá treurelas facilmente.

A mi no se 'm ocorreix res més que repetir aquellas paraulas que 'n Roque-Barcia posava al final dels seus articles:

¡¡Pueblo, aprende!!!

C. GUMI.

## UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Durant la setmana hem tingut dos despidos: lo de 'n Mario y 'l de la Pastor. Es a dir, a dreta 'lley n' hem tingut tres, perque 'n Mario que s' havia despidit lo dilluns, va tornar a despedirse 'l dimars, totas duas vegadas ab o *Demi-monde*. 'L di luns varen ferli molts regalos y 'l dimars li van tributar nutrits aplausos.

La Pastor vá despedirse 'l diumenje. Lo dia avants s' havia estrenat a benefici de 'n Pepe Mesejo, la pessa ó lo que siga, titulada: *¡Eh! A la plaza*, una de tantas acomodadas al gust flamench predominant a Madrid, que aquí no fan de molt l' efecte que tal vegada alla produheixen.—Ahir havia de darse en aquell teatro una funció benefica, composta de pesses del senyor Aulés. L' autor mateix havia de pendre part en la titulada *Cinck minuts fora del mon*.

Cumplem la paraula empenyada: parlém de Doña Juanita.

Aquesta opereta en italiá era una cosa y en espanyol n' es un' altra. Doña Juanita, pagant tribut a la preocupació ó lo que siga, que fa que en llengua estrangera pugan dirse y ferse cosas qu' en espanyol nos escandalizan, s' ha presentat prudent y recatada, fins al extrém de que si no porta enaguas, lo qual seria de sentir, dat que la Delgado té unas camias preciosas, moralment ne porta. Res de petons, ni de mimos. Es una Doña Juanita que qualsevol dia pot professar en un convent de monjas.

La traducció de la lletra, descarregada de xistes resulta bastant mansoya. La traducció de la música, sens dubte per no ser t' nt difícil, es més agradable. La música salva l' obra. Suceheix ab ella lo que ab la de la Mascota: 'l públich se l' aprén de memoria, y fins quan la sab, no 's cansa de sentir-la.

Respecte a la execució, la Sra Delgado 's porta bè; pero si com a animació no pot fer nos olvidar de la Franceschini, com a cantant l' aventatja, y aixó que la veu d' aquesta artista es poch voluminosa.—La Castelló, molt bè. La Perez tal qual.

Lo Sr. Tormo y 'l Sr. Ripoll tenen moments felissos: lo Sr. Llorens, regular; y 'l Sr. Hidalgo —dispensi la franquesa— fa un ingles, que 'l mat-x es ell inglés que jo marrueco. Aquell paper qu' en mans dels italians sobresortia de una manera notable, en mans del Sr. Hidalgo apenas crida l' atenció.

L' empresa, va fent molt bonas entradas... Y encare las que farà!

En los demés teatros res de novedat. La companyia del *Bon Retiro* en lloch de fer *La Guardola*, vá trencarla.—En cambi *Lo punt de las donas* vá agradar molt.—Al *Tívoli*, *Partinope* a tot pasto. Per ahir estava anunciat o benefici del Sr. Moragas.

En lo *Circo Recre* debut de la nena Aragón que treballa en lo trapici ab molta forsa, aplom y seguretat; reaparició de *Los negros bemoles* qu' en quant a gracia rivalisan ab los Martinet; y reproducció del gran espectacle que l' any passat vá donarse ab lo titol de *Le carnaval sur la glace*, y que avuy se titula *Un carnaval en Moscou*.

Resultat, unas funcions molt variadas y agradables.

N. N. N.

## ESPERANT TANDA.

POESIA DEDICADA A MON DISTINGIT RAPA-BARBAS MARIANO VERGÉS.

Fa mol temps que 'm mortifica sentir dir mal dels barbers, sempre veig que se 's critica per las plassas y carrers.

Homes, noys, y fins marrecas, diuen d' ells grans disbarats, y jo dich —Alto las secas, que 'ls barbers ja estan cremats.—

No 'm complau la tal ofensa veient que ells tenen rahó, per 'xó surto en sa defensa... jo 'ls defenso, si senyo.

Las sévas virtuts publico, publico sa gran bondat; que son bons jo certifico perque probas me 'n han dat.

Ho duré clar tal com raja. Per la Roja moch soroll, y m' hi vist ab la navaja d' un carli po-ada al coll.

D' un carli que jo l' enfado sent republica vermell y ell me raspa ab gran cuidado sens foradar-me la pell.

Que 'm contestessin voldria la pregunta que 'ls fare, ¿Qui tanta virtut tindria? Sols pot tenir-la un barbè.

Hi ha barbè qu' es federal y ab carlins no vol embrollas; pero 'ls a'aita com cal y fins los fa pessugollas.

Los deixa la cara neta, los posa polvos d' arrós, los fa a ctenxa bèn feta, y un pentinat capritxós.

Y ab una gracia admirable afaíta a grans y a petits y ab tothom e' mol amable sens distinció de partits.

A tothom tracta ab dolçura ¡ey! mentre 'ls está afeitant y sempre ab molta figura la navaja 'ls va passant.

Y en cambi algun poca solta li crida de lluny ó aprop —¡Barbaro!— Y ell s' ho escolta ab més paciència que Job.

Jo aquets insults no 'ls puch veure, puch si ho veig, m' irrito tant que si 'ls barbers m' han de creure d' aquest modo parlarán:

—S' han apabat los romansos. Prou insults a n' els barbers si fins are hém sigut mansos ara serém carnicers.

Pero si aquestas paraulas las tiressin al olvit y tornessin ab sas maulas com fins ara ha succehit;

no 'us moguéu de la botiga y a n' el primé que 's presenti parroquia ó siga qui siga sense esperar que s' assenti

déuli cops de dreta a esquerra ab la navaja a la mà, fins que 'l cap li caygui a terra y aixis s' escarmentará.

Preneu sempre per capritxo no deixar ni un coll sanser que la vida de tot hitxo está en las mans del barber.

Si vostras mans res perdonan tallant caps sens compassió y 'l nom de barbaro 's donan vos lo darán ab rahó.

ANTON VIDAL.

## ESQUELLOTS.

L' altre dia vaig anar a Llotja a veure l' exposició dels treballs dels 27 joves (crech que son 27) que fan oposicions per endürsen la pensió *Foruny*, creada per l' Ajuntament de Barcelona.

Y ab franquesa ¿may dirian lo que 'm vá agradar més?

Uns porters que no deixavan entrar ab bastons, encarregantse de guardarlos, y que luego presentavan una safata al amo de cada bastó, per veure si tenia voluntat de donar alguna cosa.

Un amic meu molt xistós vá dir:—«Ja veurán, com de aquestas oposicions los porters serán los únichs que 'n treuran alguna cosa.»

Realment tal vegada será aixis, perque dels 27 opositors n' hi ha hagut 26 que han rebut carabassa y l' opositor restant sembla que renuncia al honor que 'l jurat ha volgut dispensar-li, per no agraviar als seus companys.

Are si 'm preguntan imparcialment que 'm sembla aquest concurs, los dire: que no es cert al ó que diuen de que per totas parts se vá a Roma, ja que a lo menos per aquest concurs no pot anars hi.

A no ser que a Roma s' hi vaja a estudiar, en qual cas, tots los opositors tenent dret a solicitar la plassa, perque tots ells necessitan estudiar molt.

Pero siguém justos: la culpa no es tola séva. Passém per l' academia (un home n' y) y per l' estudi (una testa de dona) en los quals trobariam entre 'ls opositors notables diferencias y fixemnos en lo boceto per un cuadro, que tots ells han hagut d' executar en pocas horas, seguint lo tema del jurat.

Lo tema era 'l següent: *La gloria del trabajo*.

Fásinli un nus a la qua.

Los dono un any de temps perque trobin una forma pictórica per un tema que 's presta admirablement per la poesia y fins per la música; pero que s' escapa a las formas plasticas, precisas y limitadas de la pintura.

¡No hi ha més que pintar la gloria del trabajo!

Pot pintarse la gloria del cel; pero la del treball... No perque no existeixi aquesta gloria, sino per la dificultat, la casi impossibilitat de resumirla en una ó varias imatjes. Y després ¿de quin treball se tracta?

¿Del treball material? ¿Del treball intelectual? Quatre ó cinch opositors van co-neidit ab l' idea de presentar lo desembarch de Colón. (Per cert que un de aquests Colons té la bandera a tall de muleta, ab un negre ajenollat als peus a tall de toro.)

Lo desembarch de Colón com a simbol del treball! Precisament si Colón vá fer festa un dia, havia de ser lo dia del desembarch.

Un altre ha presentat una fomal, un altre una sardana, un altre un pages que llaura y a sobre un ángel ab una corona... Res, desvaris.

¡Pobres opositors!... ¡Y quin tip de riure havian de ferse 'ls individuos del jurat, al veure com posavan lo cervell en premsa per resoldre un geroghlich!

—¿Sab qué 'n té la culpa de aquest fracás?—deya un capellá.—La falta de religió. Si senyor, si l' opositor que hagués presentat un tros de gloria del cel ab uns quants sants dels que han sigut treballadors se 'n enduya la plassa.

—Y quins sants hi hauria posat vosté, perque l' idea hagués sigut complerta?

—Molt senzill. Sant Joseph, fuster, representant de l' Industria; Sant Telm, mariner, representant del Comerç; Sant Isidro, llaurador, representant de la Agricultura y Sant Antoni del porquet, representant de la Ganaderia.

Noticia:

L' antich metje del rey de las húnguras D. Joseph DE RATES, ha publicat en fulla suelta un *Tractament per lo cólera*.

Jo no més sé un medi positiu d' escaparse 'n; ferse carli.

La carn de carli es tant dolenta, que ni 'ls microbis la volen.

Una nena molt maca té relacions ab un pilot que actualment es a Marsella: Poden contar, pobra xicota, quinas angunias passará.

Cada dia va a la administració de correus a veure si hi ha carta per ella. Després de molts anadas y vingudas, al últim job felicitat té-carta.

Tremolosa d' emoció reb lo plech de mans del empleat se repensa y pregunta:

—Escolti ¿ja ha sigut desinfectada aquesta carta? L' empleat respon afirmativament, y llavors la xicota hi fa un petó.



Aquesta anècdota podria titularse: «L' amor y la desinfecció.»

Sans ja torna a formar municipi apart. L' altre dia, en Batllori *pica-vots*, va donar possessió al nou ajuntament y al final lo representant del Municipi de Barcelona y l' arcaide de Sans van encaixar, dihent aquest que tots los regidors de Sans sentian per Barcelona 'l carinyo que sent un fill per la seva mare. Més val aixís; pero per are 'l fill no s' ha contentat ab tenir clau de l' escaleta, sino que se 'n ha anat de la casa dels seus pares.

\* \* \*

Y are veig si entenen lo que vaig a manifestarlos. Formava part del Ajuntament de Barcelona, en representació de Sans, un tal Sr. Ragón. Lo governador va suspendrel y processario com a casi tots los seus companys.

Donchs bè, 'l Sr Ragón en persona ha sigut nomenat regidor de Sans, pèl mateix governador que va suspendrel y processario.

Esta vist: a Barcelona reyna la *còlera* del governador; y més enllà d' Hostafranchs aquesta *còlera* s' dissipa.

Lo Papa ha envi t 20 000 franchs als colèrics de Tolon y de Marsella, y 'ls neos, alsantse de puntetas y reinflantse exclaman:

—¿Veyeu impios, veyeu are perque serveix lo diner de Sant Pere?

—Vaja, vaja, responem nosaltres, fora bolados, que una vegada, era un Còlera. Lo Còlera sols ve de tant en tant y 'l diner de Sant Pere raja sempre. Y ademés que 20 000 franchs son tant sols unas quantas gotas del immens tresor que suan los catòlics.

Per saber lo que se 'n fan del diner de Sant Pere, fóra precis que 'l Sant Apòstol, deixant la porteria del Cel, baixés a la terra a demanar lo llibre de caixa y examinar detingudament las entradas y sortidas.

Unicament llavors, tal vegada, podriam saber per que serveix y com s' emplea lo diner de Sant Pere.

¡Gangal!

Lo rey de Portugal ha concedit l' hàbit de Santiago al conegut poeta barceloní D Manuel de Mata y Maneja.

Com que per obtenir aquesta distinció, per forsa haurà higit de *manejarse* are que ja té l' hàbit de Santiago, hauria de dirse Ma a y Remena.

Per lluhirlo.

Los joves escriptors D Francisco J. Godo y D Frederich Bahola m' han favoregut ab un exemplar de la pessa en un acte *l'n marido imperlinente* estrenada ab èxit l' any passat en lo *Teatro Principal*, per la companyia de 'n Mario.

Com es natural ningú de vostés tindrà cap ganas de morir del còlera. Aixís donchs dech recomenarlos la nova obra del Dr. C. Gumà titulada *Guerra al Còlera*, que sortirà demà sens falta. Costa un ralet y bon profit. Vajan a la farmacia de 'n López Rambla del Milij, 20 y no duptin de l' eficacia del preservatiu.

L' escena a Màlaga.

Una nena de quinze anys, hermosa a tot serho, canta coplas al ayre libre, en mitj de una reunió nocturna qu' està picant de mans y prenent la fresca.

L' última copla que canta es la següent:

«No hay quien me pegue un tirito  
que me parta el corazón,  
que estoy viviendo en el mundo  
con muchísimo dolor.»

En un santiamen, un galifardeu, nuvi de la cantadora, s' tréu una pistola y li clava un tiro, dihentli:—Aquí 'l tens

La bala va traspassarli 'l cor, matantla instantáneament.

¡Veritat que aixó sembla inverossimil?

Donchs, no senyors: es l' última perfecció, es la sublimitat del *arte flamenco*.

¿O semos ó no semos?

Llegeixo en un periòdic de Fransa, ahont no han perdut l' humor a pesar del còlera:

«Estaría fresch Julio Verne si avuy hagués d' escriure la novela *La vuelta al mundo en 80 días*. Son tantas las quarentenas que fan fer per tot arreu, que lo que ménos hauria de titularla: *La vuelta al mundo en 80 años*.»

Un aixerit va de brasset ab una jamona, y 'ls seus amichs que l' hi han vist, després l' hi fan brometa.

—Fills meus, respon, cada cosa al seu temps. Ab aixó del còlera 'ls metjes encomanan que no s' menjí sino fruyta madura.

## QUÈNTOS.

—Ab quina dona tant grassa t' has casat, Pepet!  
—Sí, realment, molt grassa.  
—Y l' dot? Que tal?  
—Oh, 'l dot, al revès: molt magre.

A un deixeble de 'n Bastús, amich de buscar l' etimologia de las paraulas, van preguntarli un dia:  
—De que creu que pot venir la paraula adulteri?  
—Home es ben clar: adulteri ve de *adulto*, en rahó a que unicament los adultos cometen aquest delict.

Encare que vestit de paisá, un militar de bigotis recargolats, entra en un cafe y ab veu de mando crida:  
—Mozo.  
Lo mosso ab molt respecte:  
—Qué manda Vd?  
Lo militar estufantse:  
—Un escuadrón.

Conversa:  
—Ella tant reguapa y ell tant lleig y vell, ¿qué volen que succeheixi?  
—Res, perque després de tot ell no s' ha casat, lo que ha fet ha sigut pendre una plassa de conserje de un museo molt bonich.

Fá un sol que crema.  
Uns traguiners assedegats passen per davant de una vinya y un d' ells diu:  
—Aturat, que se uns moscatells de ca 'l Ample.  
Baixa del matxo y s' encamina al siti dels moscatells, tornant al poch rato ab las mans vuidas y exclamant:  
—Lo l' adre del amo ja 'ls ha veremat.

Quan la huelga dels cotxeros de Paris, un dels huelguistas, cansat de no guanyar un quarto, va presentarse a casa del seu amo dihent qu' estava disposat a treballar, conforme a la tarifa vella.

Però un dels huelguistas va esperarlo en una cantonada y va embestirlo a cops de fuet.  
Lo més bonich es que li deya:  
—Ah!.. Con que has tornat a treballar? dropol gandull!

Un tenor d' ópera, maltractat pèl públich, se queixava de la injusticia de que era objeete, dihent:  
—Y aixó que hi donat un dò de pit.  
Un seu amich, l' hi deya per consolarlo:  
—Sí, prou: tú l' has donat; pero es lo cas que 'l públich no l' ha volgut admetre.

Dos senyoras pujan en un cotxe de la tranvia qu' está ple d' altres senyoras. No hi ha més que un senyor y aquest s' alsa a impuls de la cortesia, per cedir lo seu assiento a una d' ellas, exclamant:  
—Senyoras, arreglinse vostés mateixas. La que tinga més edat pot di posar del meu assiento.  
Las dos senyoras ruborizantse y després de mirarse l' una a l' altra:  
—Gracias, gracias... Fássins l' obsequi de no molestarse.

En una tertulia:  
—Vaya una manera de tocar lo piano!  
—Que vois dir? Lo toca segons l' Evangeli.  
—No t' entench.  
—¿Que no sabs que diu l' Evangeli? Que la má esguerra ha de ignorar tot lo que fá la dreta.

Hi havia en un poble un farmacèutich que a més de apotecari era cassador.  
Un dia va enviar al seu dependent ab dos recados distints: un per un amich qu' estava malalt y li havia demanat una capsa de pildoras, y l' altre per un altre amich a qui li enviava mitja dotzena de conills, producte de l' última cassera.

Lo dependent va equivocarse, deixant la capsa de las pildoras a casa del que estava sá y 'ls conills a casa del malalt.  
Y are figurinse la sorpresa de aquest, quan junt ab los conills, va rebre una nota que deya:  
Es necessari que fassas un esfors y que te 'n traguís un parell cada mitja hora.»

Un capellá de regiment tenia una manera especial de confessar, per enllistir depressa.  
Feya forma 'l batalló y després de manar que tots los soldats se tapessen los ulls ab un mocador feya ajonellarlos. En aquesta conformitat anava dihent los manaments de la ley de Dèu y 'ls de la Iglesia, y a cada manament, los que s' regoneixian culpables de haverhi faltat, alsavan lo dit.  
Després lo capellá 'ls absolvía a tots, y fins un' altra vegada.

## TRENCA-CAPS.

### XARADAS.

I.  
—Total, dos-terça un pardal posat a dalt d' aquell hu...  
—Si agafarlo fós segú, jo hi pujaria. Pasqual.  
—Puji donchs, ho pots probá li digué dantli ententent, y ella hi pujá incontinent y quan fou dalt li escapó.

UN DESPREOCUPAT.

II.  
Dos-hu gana tinch avuy va di ahir lo senyor D s, y per dinar va menjarse un total rostit al forn.

LI. MILLÀ.

### ANAGRAMA.

De un color tant fastigós era un total que 'us abono que 'l vaig rentá ab una tot y 's quedá del mateix modo.

PETITET.

### SINONIMIA.

Sobre ma tot vos diré qu' en los teatros se sol fé: que no pot ser molt rumbós qui sols té una tot de dos; que per matá un tot de cassa cal tirar dret y ab caixa; que a tot home que fá mal, se l' hi diu bona tot; que hi ha una tot d' artilleria dintre la qual jo cabria; que ab una total de tela si pot fé una bona vela; que en las frías sens crida —A ral, a ral, la tot va; y que qui la mort prop té té mala tot al talé.

NAS DE PUNTA INGLESA.

### ROMBO.

Omplir los pichs ab lletres que llegidas vertical y horisontalment, digan: 1.<sup>a</sup> ratlla consonant.—2.<sup>a</sup>, apellido.—3.<sup>a</sup>, utensili de modista.—4.<sup>a</sup>, peix y 5.<sup>a</sup>, consonant.

RESQUICIAS.

### TRENCA-CLOSCAS.

ERA 'L SOLDAT REAL.

Formar ab aquestas lletres lo titol de una sarsuela catalana.

CIUTADÁ NOY GRAN.

### LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 —Nom d' home.  
7 6 5 7 6 7 —Lo que fan los cuiners.  
7 6 5 6 7 —Lo que hi ha en las casas.  
3 4 3 6 —Lo que fan los forners.  
4 3 6 —Una betia.  
5 6 —Nota musical.  
1 —Una consonant.

### GEROGLIFICH.

×  
aaee  
LOS  
KR  
KKKK

UN DE LA ROJA.

## SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.<sup>a</sup>.—*Ga li nas.*
- Id. 2.<sup>a</sup>.—*Sa-la man ca.*
- ENDAVINALLA.—*Carro.*
- QUINT DE PARAULAS.—*P A L A S  
A L A V A  
L A V I T  
A V I L A  
S A T A N*
- TRENCA-CLOSCAS.—*Las euros del mas.*
- QUADRAT NUMÉRICH.—*1 3 5 7  
5 7 1 3  
7 5 3 1  
3 1 7 5*
- LOGOGRIFO-NUMÉRICH.—*Roman.*
- GEROGLIFICH.—*Per ascensions las bombas.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.





Peluquería católica.



La Católica, Apostólica, Romana,  
Sastrería.  
(Cerrado los días festivos.)



Casa de huéspedes de toda confianza.  
Dirijida por el cocinero del Excmo. Sr. Urquinaona.



Lo rosari de l' Aurora.